

OKNO DO SVĚTA TEREZY SPENCEROVÉ - Za co, soudruzi, tedy pardon, přátelé, za co? Volá Tereza Spencerová do USA, protože už nemůže jinak

Americký plyn je o polovinu dražší než ruský, ale John McCain nás chce osvobodit tím, že nám ho dodá, komentuje editorka Literárních novin a analytička Tereza Spencerová ekonomické rozměry současné politiky USA. V roce 2050 nicméně stejně budou vládnout světu jiné země než ty, co se ostatním pokoušejí vládnout teď, dodává. V rámci pravidelného shrnutí týdenních událostí na ParlamentníchListech.cz se Spencerová též věnuje nařčení, že Česko pomáhá Asadovu režimu či úvahám, co bude po sesazení Donalda J. Trumpa.

Již minule jsme poznamenali, že Donald J. Trump není pánem situace, pokud jde o vztahy USA-Rusko. Napětí pokračuje. Do týmu prošetřujícího „ruské zásahy“ do voleb v USA přišel již šestnáctý právník. Hynek Kmoníček mezitím poznamenal, že Rusko rozvrátilo americkou politiku tak, že Brežněv by záviděl. Jiný pozorovatel napsal, že Putin nechal uniknout informaci o schůzce Trumpova syna s ruskou právníčkou schválně. Jdou tyto úvahy správným směrem?

Netuším, jestli je směr takových úvah správný. Déle než rok pokračující vyšetřování „ruské stopy“ přece nepřineslo nic jiného než umíněnou „jistotu“, že „ruská stopa existuje, i kdyby na chleba nebylo“, to vše příčinlivě zavalené tunami nejrůznějších spekulací. A mezitím se objevuje stále více skutečností, které napovídají tomu, že celý ten skandál kolem „nabourání“ amerických voleb nemají na svědomí ruští hackeři, ale cílený únik informací přímo z Demokratické strany. A pokud by to byla pravda, tak by samozřejmě záviděl i Brežněv, a nejen on - takhle „rozorat“ americký politický establishment a nehnout přitom ani prstem je neuvěřitelná záležitost.

Nicméně, nic samozřejmě není samo sebou. I kdyby v tom všem totiž Rusko ve finále opravdu prsty - ani příslovečný malíček - nemělo, tak by se situace nejspíš beztak nijak zásadně nezměnila. Nechvalně proslulý jestřáb John McCain už před třemi roky postuloval princip americké zahraniční politiky, přičemž poznamenal, že cílem je „osvobodit americké spojence od ruského sevření na evropském trhu zemního plynu“. Čili, čím víc špíny Amerika - která má sama „na hrbu“ bezpočet svržených vlád a ovlivněných voleb, nemluvě o Iráku, Afghánistánu nebo Libyi - hodí na Rusko, vytvoří si argumentaci pro další a další „světovládné“ sankce a tím si bude vytvářet i větší prostor pro vývoz - kromě zbraní --amerického zkapalněného zemního plynu do Evropy. Zatímní odhady mluví o tom, že by měl být přinejmenším o polovinu dražší než plyn ruský, jehož cena se dá dále snižovat. A na obzoru je i Trumpovo navyšování těžby uhlí. A kampak asi s ním? Že by hupky šupky na nějakou obří nákladní loď a přes půlku světa taky do Evropy? Za co, soudr... pardon, přátelé?

Zkrátka, než uvidíme, jestli se Evropa bude chtít nechat takto „osvobodit“, počítejme s tím, že vztahy mezi USA a Ruskem zůstanou víceméně takové, jaké jsou nyní. A vlastně na nich moc nezmění ani případná evropská „revolta“ vůči USA. A myšlenkové hrátky kolem toho, kdo nebo proč „vypustil“ informace o setkání nějaké právníčky s nějakým synem, jsou pak opravdu zbytečné.

Kmoníček, nyní velvyslanec v USA, navíc konstatoval, že Rusové jsou prostě v očích amerických politiků nepřítelem číslo jedna, navždy, přirovnal to k „uslinterému“ Pavlovovu reflexu. Rusové se prý musí snažit přesvědčit Američany, že nejsou tak špatní, i když jsou rozdílní - takovým Saúdům, velikým americkým kamarádům, povaha jejich režimu v očích

politiků USA nevadí. Sdílette tento pocit? Získají si někdy Rusové srdce amerického establishmentu? Co by měli udělat?

V zásadě lze s panem Kmoníčkem asi souhlasit. Američané – bez ohledu na majetek, rasu či sociální postavení – mají snad jako by rovnou v genofondu zakódován pocit výlučnosti až nadřazenosti nad zbytkem světa, přičemž nejsou s to pochopit, jak je možné, že někdo neakceptuje jejich koncept „svobody“ a „demokracie“. Vsadím se, že je v současných USA ve skutečnosti jen pár moudrých hlav, které jsou s to si uvědomit, proč se nepodařil „vývoz“ té skvělé demokracie třeba do toho Afghánistánu, Iráku nebo Libye. Rusko si tohoto stavu užilo za jelcinovských let až do deliria a málem přestalo existovat stejně jako předtím Sovětský svaz, takže je vcelku pochopitelné – znovu, tentokrát s přihlédnutím k ruskému „genofondu“ – proč tentokrát nesklopí hlavu a neotevře Američanům dveře. A tak tu máme pohled na „politické nepřátelství“ až za hrob, které je přitom ale současně „nabouráváno“ například spoluprací v Sýrii...

Přitom ale nevím, proč by měli Rusové chtít přesvědčovat Američany, že nejsou špatní. Kdybychom dál žili v unipolárním světě s jedinou supervelmocí, tak možná, ale světová moc se tříští a mocenských center se už dnes rodí hned několik. Slovný americký PricewaterhouseCooper před pár dny zveřejnil přehled nejmocnějších ekonomik, které budou vládnout světu v roce 2050. První je Čína, druhá Indie, třetí USA, za nimi Indonésie, Brazílie, Rusko je šesté a za ním a za Mexikem se v desítce ještě srovnaly nynější „těžké váhy“ typu Japonska, Německa či Británie. Čili, v první desítce, ale nikoli v jejím popředí, jsou pouhé čtyři země světa, který nyní ostatním zkoušejí stále ještě vládnout, zatímco například Francie je 12., Itálie až 21. a Kanada ještě o místo za ní. A ve druhé dvacítky jsou země jako Nigérie, Egypt, Filipíny, Pákistán, Vietnam nebo Saúdská Arábie...

Je to samozřejmě jen studie, která může „vyjít“ a nemusí, ale jasně – jako mnoho jiných podobných dokumentů – napovídá o budoucí tváři světa. A co víc, do roku 2050 je to už „jen“ třiatřicet let, rovnováha sil na světové scéně se začíná vyrovnávat už dnes, a i kdyby to mělo opravdu trvat oněch 33 let, mám dojem, že to k tomu novému rozdělení sil ve světě Rusové i bez „získávání srdcí“ amerického establishmentu už nějak přežijí. Jsou v tom ostatně kovaní.

Rozvíjí se případ údajného poskytování víz exponentům syrského režimu naší ambasádou v Damašku. Už prý nejde jen o lázeňské hosty, ale i o pracovníky tajných služeb, kteří v Praze měli jednat s již zmíněným Kmoníčkem, tehdy ještě ředitelem zahraničněpolitického odboru Hradu. Co říci k novým zjištěním týdeníku Respekt?

Když už chcete znát můj názor, tak jsem čekala nějakou „bombu“, ale jádrem nového článku bylo v zásadě jen zopakování předchozích vágních „zjištění“ Hlídacího psa, o nichž jsme se tu už ale bavili. A co se týče oněch údajných syrských tajných služeb u nás, znovu v tom nevidím nic moc mimořádného – německá média informují o kontaktech mezi BND a syrskou tajnou službou, francouzská média zase píše o „delegacích“ francouzských tajných služeb jezdících do Damašku, doložené jsou kontakty mezi tajnými službami Sýrie a Turecka a přes Turecko i s Pentagonem... Nevím, jestli tu u nás nějakí syrští agenti byli, natož jestli jednali s panem Kmoníčkem, a Respekt tuto svou spekulaci beztak ani nezkusil doložit, ale když už se syrskou tajnou službou vyjednávají prakticky ty „největší váhy“ Západu, tak proč bychom z toho měli my tady u nás dělat nějaký skandál. Copak máme být – jen proto, že jsme ptávi – v něčem horší než Američani, Němci nebo Francouzi?!

Ne, vážně, ten text je podivný. Tvrdí například, že francouzský Macron navrhuje nové sankce proti Asadovi, zatímco ve skutečném světě Macronova Paříž naopak „vystoupila z řady“ a už jí Asad v čele Sýrie nevadí. A k tomu se prý navíc „pootáčí“ politika USA, a ono „pootáčení“ podle Respektu spočívá v tom, že je Asad pro Washington jako partner „nepřijatelný“. No páni! Chtěli tím autoři snad říci, že USA až dosud, celých těch šest let války, držely Asada nad vodou a až nyní „pootáčeji“ a už s ním nechtějí mít nic společného? No páni! A dost mě pobavilo i tvrzení, že to naše velvyslankyně

v Damašku Eva Filipi - z pohledu kovaných expertů na Blízký východ z Respektu „svého času respektovaná arabistka“ - přesvědčila Karla Schwarzenberga, aby z funkce ministra zahraničí ambasádu nezavíral. Jestli je pan Schwarzenberg co k čemu, tak by se přinejmenším k tomuto bodu měl veřejně vyjádřit.

Jak říkám, pro cyniky zábavné, ale jinak je to celé jaksi neuchopitelné, takže opravdu nemá moc smyslu se oním textem Respektu hlouběji zabývat.

Nicméně, nechápu něco jiného. Hlasů, které požadují uzavřít ambasádu v Damašku, není mnoho. Média jim sice dopřávají sluchu a dodávají jim tak na „hlasitosti“, ale ve skutečnosti je to pár lidí s opakující se nenápaditou mantrou. A slyšet jsou více snad plus minus v posledním roce. Válka v Sýrii přitom po sedmi letech konečně nabírá nadějný kurs ke svému konci, ale ataky proti ambasádě s tím současně sílí? Proč zrovna teď? Dokud byla naděje na Asadův pád a vítězství džihádu - „triumf demokracie“ totiž nebyl „na programu“ ani chvilku - tak velvyslanectví nevadilo? V čích barvách vlastně tito lidé „kopou“, protože žádný státní „hráč“ mně nenapadá, a že by snahou o zhoršení vztahů se Sýrií snad chtěli hájit zájmy České republiky je holý nesmysl...

Turecký provládní tisk se nechal slyšet, že kdyby Turecko chtělo, mohlo by Evropu dobýt za tři dny. Je to jen výstřel do tmy, či na tom něco je?

Jo, přesněji, Německo do tří dnů a Francii do hodiny. Co s tím? Nemá smysl se moc zabývat bizarním článkem v jedněch tureckých provládních novinách, tím spíš v době, kdy nezávislá a tím pádem zajímavá média v Turecku už prakticky neexistují a na soud ve vazbě čekají desítky, možná stovky novinářů. Ten text možná odráží náladu v Erdoganově táboře, možná naopak zkouší povzbuzovat jeho ochabující „bojovou“ ultranacionalistickou morálku, možná si chce autor ale jen „vypsat“ nějakou lukrativní trafiku. Nevím. Je to naprostá hloupost, která ale zcela jistě souvisí s prohlubující se nedůvěrou mezi Tureckem a Evropou. Prezident Erdogan si před pár dny postěžoval, že turecká strana do Německa zaslala dokumenty týkající se 4500 „teroristů“, čímž měl na mysli podle všeho z valné většiny turecké Kurdy žijící v Německu, a nedostala z Berlína žádnou odpověď. Čili, Německo podle Erdogana „napomáhá terorismu“. Jak prostě! Víceméně ve stejné době Němci zcela opustili leteckou základnu NATO v tureckém Incirliku...

Nicméně, špatné a zhoršující se vztahy Turecka s Evropou a Německem obzvláště jsou leitmotivem posledních dvou let, takže nic nového. Jen další slova a slova. Prostě okurka. A obrovské vedro.

Komentátor Paul Mason zveřejnil zajímavou hypotézu: Republikánský establishment se zbaví DJT a na jeho místo nastoupí viceprezident Pence. Pak teprve začne „legrace“: Začnou se snižovat daně, uleví se velkému byznysu a začne se realizovat i drsná republikánská politika v sociálních otázkách. Je to relevantní úvaha?

Nevím, úvahy o tom, že se viceprezident Mike Pence chystá kandidovat, se objevily už v květnu, kdy zahájil finanční sbírku na svou kampaň, o níž ale sám tvrdí, že to vůbec žádná kampaň není. Nejspíš počítal a počítá s Trumpovým impeachmentem, ale kdo ví, co za tím vším vězí. V každém případě je prvním viceprezidentem v dějinách USA, který rozjel sbírání finančních příspěvků v době, kdy prezident neodsloužil ani půl roku.

Na druhou stranu platí, že si establishment a lobbistické zájmy za ním skryté pomalu ale jistě Trumpa „svazuje“ k obrazu svému, a tak není zcela jasné, jestli jej bude ještě vůbec zapotřebí „impíčovat“. Uvidíme, co bude dál, jak se Trumpovi povede v „domácích tématech“, a spekulace si nechejme na pak. Tahle telenovela totiž ani zdaleka nekončí...

Odhadujete vy osobně, že režim Kim Čong-una vlastní miniaturizované jaderné „bombičky“, které je schopen namontovat na rakety? Mluví se o tom, že DJT se chystá zaútočit na KLDK,

na druhou stranu o tom, že KLDK už je tak vyděšená, že preventivně zaútočí na americký vysoce vojensky exponovaný ostrov Guam. Dohromady neví nikdo nic. Kdo je nyní větší válečný štváček? A jak si vyložit to, že pro sankce proti KLDK už v Radě bezpečnosti OSN hlasovaly i Rusko a Čína? Myslíte, že by útok na KLDK dal DJT možnost udělat jakýsi „nový začátek“ jeho prezidentství, případně zažehnat jeho již zmiňované odvolání?

Jsem potěšena vaší důvěrou v mé zasvěcené znalosti o kapacitách severokorejského jaderného arzenálu, ale zklamám vás. Fakt nevím, jestli mají u Kimů nějaké „jaderné bombičky“, jak říkáte nebo jak spekulují západní média, která toho o daném problému ovšem nejspíš vědí zhruba tolik co my dva. Předpokládejme ale horší variantu a počítejme s tím, že ano, že Severní Korea je „hrdým“ členem elitního jaderného klubu. A předpokládejme, že při plánování vojenských operací je vždy třeba počítat spíš s horšími variantami, aby pak útočící strana nebyla nemile překvapena. A pokud tedy u Trumpů počítají s tím, že Severní Korea jaderné zbraně má, zaútočí na ni? A co když Severní Korea v odvetné reakci „pošle“ jadernou „bombičku“ na desítky tisíc amerických vojáků v Jižní Koreji a nádavkem ještě třebas do Číny za to, že se s těmi „americkými dřábly“ vlastně „paktuje“ proti Kimovi? A komu všemu to pak Peking asi tak „vrátí“? Jen Kimovi, nebo i tomu, kdo to celé svým útokem vyprovokoval? A ruku na srdce, to je fakt zrovna Severní Korea, která se v mnoha ohledech sotva drží nad vodou, takovou „globální hrozbou“, že by stála za rozpoutání jaderné války? Je Trump větší blázen než Kim, nebo se ti dva velkohubí megalomani naopak „hledali“, aby mohli společně, ve vzájemné šílené symbióze rozjet „něco opravdu velkého“? A je Kim opravdu takový blázen, aby šel do konfliktu s USA, nebo se jen snaží „vyšroubovat“ cenu za budoucí své „mírové ústupky“?

I když do hlav obou zmíněných fakt nevidím, dál mám za to, že žádný americký útok na Severní Koreu nebude. A totéž platí i pro ten tolik omílaný severokorejský útok na Guam - oněch skoro 3500 kilometrů, které obě místa od sebe dělí, ještě žádná severokorejská raketa nikdy neuletěla. Možná, že v někdy budoucnu zbastlí i raketový motor, který to dokáže, ale svým způsobem od toho jsou i ony sankce OSN, které by měly napomoci ještě více ochromit severokorejský režim a přimět ho „zklidnit hormon“. I proto pro sankce hlasovaly Čína s Ruskem - Pchjongjang se jim vymyká zpod kontroly a žádnou válku na svých zadních dvorcích si nepřejí, natož pak válku jadernou.

Ptáte se, jestli by útok na KLDK dal Trumpovi možnost udělat jakýsi „nový začátek“ jeho prezidentství. No, nevím. Pokud počítáme s tím, že má Severní Korea jaderný arzenál, tak by tím mohl udělat i „nový konec“ nejen svého prezidentství, ale třebas i světa. Umíte si představit řetězovou reakci jaderných útoků, do nichž by třeba byly volky nevolky zataženy i sousedící Čína s Ruskem?

Na závěr tradiční otázka: Co bychom měli v příštích dnech sledovat?

Nic převratného bych nečekala. Je okurka a vedro.

Zdroj: parlamentnilisty.cz

Autor: -mk-